

Markus Mänttari

LL, erikoislääkäri
Anestesiologia ja tehohoito, Helsingin yliopisto
HUS, Leikkaus- ja tehohoitokeskus
markus.manttari@hus.fi

TYÖPÄIVÄNI

Yö SilSassa

SilSa, Siltasairaala tai Meilahti Bridge Hospital – näissä tiloissa olisi tarkoitus viettää taas seuraavat 17 tuntia. Päivystysvuoron ensimmäinen haaste on selvitetty parkkipaikan löytyessä. Tällä kertaa ei tarvitse turvautua premiumpysäköintipaikkoihin, jotka laskutetaan erikseen tuulilasiin kiinnitetävillä lapuilla.

Paikallisen laarimallin ansiosta etupäivystys alkaa vasta kello 15. Aamupäivä on mennyt ”rentouttavasti” kuskatessa jälkikasvua sinne, tänne ja takaisin. Vuorovaihtoraportilla selviää, että päivystysaikainen salikapasiteetti on rajoittunut monitekijäisistä syistä ja akuutti rekonstrukttiivinen kirurgia tulee viemään merkittävästi saliaikaa tässä vuorossa.

Siltasairaala avautui 2023, ja leikkausosasto koostuu yhteensä 16 leikkaussalista; kaksi on hybridisaleja ja yksi intraoperatiivisen magneettikuvantamisen mahdollistava IOMR-sali. Näiden lisäksi on vielä Euroopan ensimmäinen RAPTOR-sali, joka yhdistää traumahuoneen, TT-kuvantamisen ja hybridileikkaussalin. Kirurgian aloista edustettuina ovat ortotrauma, neurokirurgia ja käsikirurgia. Päivystysaikana päälle tulevat vielä plastiikka-, suu- ja leukakirurgia sekä yksittäiset paikalle eksyvät KNK-potilaat. Muuttovuonna olimme myös Helsingin toiseksi vilkkain synnytysairaala (n = 3), mutta ehkä liian suuresta sektioprosentista (100 %) johtuen ovat obstetriset potilaat pääsääntöisesti tämän jälkeen ohjautuneet muualle.

Akuutti resurssivaje tarkoittaa sitä, että kiihdeettävä osa alkuvuorosta kuluu puhelimesta. Päivystyspuhelimella on maaginen taito soida juuri silloin kun olen saanut steriilit hanskat tai laryngoskoopin käteen. Potilaiden kiireellisyysluokat muodostavat sateenkaaren värit ja yhteisymmärryksessä plastiikkakirurgiapäivystäjän kanssa päätämme, että tyrkyllä ollut Fournier ohjautuu viereiseen kioskiin eikä oranssi olekaan

niin oranssi tänä iltana. Kampusalueen potilaslogistiikka toimii, kunhan kohde ei ole liian monen raja-aidan päällä, jolloin hallittu vuokaavio alkaa muistuttaa narukerää, joka on jäänyt leikkuupururin yliajamaksi.

Auringon laskiessa mietin, että inhimilliseen aikaan tuleva RAPTOR-hälytys voisi sähköistää tunnelmaa sopivasti, mutta tämäkin into hiipuu kuin kynttilä lasin alle. Paperilla olemme Pohjois-Euroopan mittapuulla vilkas traumakeskus, mutta todellisuus on vahvasti orto-geriatriapainotteista. Tämän lisäksi Siltasairaala tarjoaa vähintään keskivahvan perehdytyksen pääkaupunkiseudun päihdemaailman tuuliin.

Vuorokausi vaihtuu, alkuvuorosta alkanut toimenpide jatkuu edelleen. Wolt toimittaa joustavasti ravintoa kellonajasta riippumatta ja tämänkertainen valinta päättyisi Olet mitä syöt -ohjelman ”ennen”-pöydälle. Tähän mennessä vuoro on ollut mukavan vaihteleva. Kattaukseen on kuulunut puudutusta, nuudutusta ja nukutusta, höystettynä sopivalla määrällä makro- (ja mikro-) organisoimista.

Aamun sarastaessa on aika summata vuoron saldo: iltapäivästä alkanut leikkaus jatkuu edelleen. Sääto potilasvirtojen osalta lopui jälleen aikanaan. Päivystyskämpän lakanat ovat jääneet koskemattomiksi. Anekanslian sohva mahdollistaa parinkymmenen minuutin tehokkaat power-napit. Lämpökaapista haettu peitto jäähtyy turhan nopeasti eikä silmäpussien tummuus vähene iän karttuessa.

Aamukahvia juodessa on hyvä katsoa Seuraasaarenselän yli heräilevää Helsinkiä. Päivystysvapaalla arki jatkuu, mutta onneksi urheilevan lapsiperheen kolmesta K:sta (Kuljeta, Kustanna, Kannusta) yksi K on pois päiväjärjestyksestä ja voin keskittyä kahteen jäljelle jääneeseen.

Seuraavassa numerossa työpäivästään kertoo sydänanestesiologi Anni Herlevi HUSista. ■

Päivystyspuhelimella on maaginen taito soida juuri silloin kun olen saanut steriilit hanskat tai laryngoskoopin käteen.